

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Divus Sebastianus Eberspergæ Boiorum Propitius, Seu
Cultus Eiusdem Gloriosi Martyris à Prima Loci Fundatione
Ad Nostra Usque Tempora Propagatus, Et Nunc Publicæ
Luci Datus**

Widl, Adam

Monachij

Caput IV. Acta sub Adalberone I. fratre Eberhardi, & Successore in
Comitatu Semptensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37233

CAPUT IV.

ACTA SUB ADALBERONE I. FRATRE EBERHARDI ET SUCCESSORE IN COMITATU SEMPTENSI.

§. I.

PUNITIO DEI MIRABILIS IN ADALBERONEM IUSTO DEI JUDICIO EXERCITA, PROB VICUM D. SEBASTIANO ERERTUM.

Berhardo vivis exempto, Adalbero I. hujus nominis, at in numero Dynastarum Eberspergensium ordine quartus, Castri Eberspergensis necdum D. Sebastiano plenè donati, & reliquorum ejusmodi Bonorum possessionem adiit, cum Wilibirge Sorore sua: quæ enim Monasterio data erant, horum duntaxat fru-

H 3 Cum

atum Eberhardus familiæ reservat, primâ fundatione exceptâ, quæ prorsus libera & absoluta loco Sacerdotio manebant.

Erat Adalbero multæ & elegantis Sobolis, quam ex Lutgarde, Leuckarde Conjuge suscepit octo nempe filiarum, & quatuor filiorum parens. Ea causa erant cur Comes, ceteroquin non male avaritiæ plus æquo indulgeret. Mirum cura ea patrem coxerat, ut aliquid copiosæ Soboli periret, nimium de avitis bonis Deo tribueret. Quasi verò DEUS liberalitate à nobis vinci posset, & superesset illi ærarium, ex quo redderet. Angustus hic Adalberoni sensus erat. Inde factum, ut patrem suum satis Vicum (Ahaim dictum fratris Eberhardi liberalitate nuptum D. Sebastiano addictum, eide subtraheret, & ad se postliminè revocaret Adalbero, causatus, illud iusto titulo, & jure hereditario

*Avaritia
Adalberoni
no.*

etiam fratris ingratiis, ad se perti-
nere. Non impunè id factū: osten-
dit mox DEUS, non amare se rapi-
tam in holocausto, & facilius ho-
mini, quàm sibi sua eripi, cùm sit,
qui repetat, & nullos quæsti Juris
colores respiciat.

*Punitio di-
vina Adal-
beronis.*

Audite & contremiscite alieno-
rum Bonorum incubatores, audite,
inquam, qui hæc legitis, & dispi-
cite. quid DEUS statuerit cum Adal-
berone, ut saltem tentatio det in-
tellectum, si non conscientia. Mox
à facta subtractione Vindex DEI
manus omnibus, ut ajunt, digitis,
& toto pondere in Comitum incu-
buit: Mors namque ædes ipsius in-
gressa brevi temporis spatio è duo-
decim liberis quinque patri dilectis-
simos, ac formosissimos repentino
fato eripuit, filios duos, tres filias.
Raderus *in sua Bavaria* tergeminas
ponit, simplici scilicet vocabuli hu-
jus significatione, antiquis Auctori-
bus usitatâ, quod advertere hoc lo-

co placuit, ne, si quis duplicat
fortè numero vocem illam accipe
ret, Raderum nobis contrarium pu
taret, aut faceret. Verùm ad Adal
beronem jam nos revocat narra
tio. Doluit ipse, uti par erat, spi
ciosos quidem flores suos ante tem
pus decerptos, extinctos filios &
lias, nec tamen statim causam ag
vit, aut pestem domesticâ continu
puit, donec etiam Udalricus par
delicium, florentissimi vultus ad
lescens, nescio quâ tabe corporis
obsideri cœpit. Erat hic filius
tehac venustatis miraculum, tot
bellus, ac nitidus, ille ipse, quem
Udalricus Sacris Baptismi undis
ipsemet abluit, vel certè ex iisdem
levavit, quod alii scribunt; unde
etiam pusio honorarium Udalri
nomen tulit. Serpebat inteream
lum toto corpore, & maximè vul
tum adolescentis immani quadam
deformitate vastabat, ut parentem
ipsum filii tam fœdi puderet, & pro
pro

pterea à publico conspectu remo-
veri mandaret. Hic demum arte-
riam sibi à Medico tangi útique ex-
perto sentiebat Adalbero ; vereba-
tur enim , ne & hic filius paulò pòst
victima morti caderet. Quare pa-
tris visceribus intimè commotis, re-
dire sensim cœpit ad cor , & saluta-
riter ictus pœnam vertit in virtutis
materiam , dum accuratè in ani-
mum suum inquisivit , num in se
fortè aliquid culpæ resideret.

Accessit hortatrix Wilibirga ,
candidissimæ mentis veterana Vir-
go Adalberonis soror , & digito suo
præsentis mali fontem , unde divina
vindicta scaturiret , mœsto fratri
clarissimè demonstravit : Quid si ,
ajebat ipsa , quid si , frater mi Adal-
bero filiorum tuorum & filiarum ,
quos extulisti , non alium parrici-
dam , quàm te ipsum , tuàmque ava-
ritiam dixerim ? quid si Udalriculi
tui nuper tam floridi , tam venusti ,
jam verò tantùm ab illo mutati in-

*Oratio VVil-
libirgæ Soro-
ris ad fra-
trem.*

H 5 fir.

firmitatem hinc quoque stagnare
affirmavero, negabisne mihi hanc
venam domi tuæ esse, ex qua mala
tua, iusto DEI iudicio, in te, tuosque
promanant; quid usitatus DEO,
quàm homini per flagella loqui
nôsti, mi frater, sordes in DEI ser-
vitio & parsimoniam Superis non
probari; nôsti, vicum Ahaimen-
sem ab Eberhardo S. Sebastiano do-
natum, abs te violenter, & vix non
sacrilegè detineri; quid est hoc, mi
frater, quod per incredibilem cu-
piditatem DEI suum eripias, & quod
jam sacrû usu, ac iure fuit, profanes,
ac vile reddas? an ignoras, neminè
hactenus ex bonis DEO adscriptis &
rursû adèptis crevisse? an forte DEO
litè intendere gloriosum putas? an
ex scelere lucrum reportare speras?
cæcus es, mi frater, nisi videas, quam
malo apud DEUM loco sit avaritia
tua; subtraxit tibi iustus Vindex
jam quinque liberos; nec sensit,
uti par erat: ipsum Udalricum,
omni-

omnium pulcherrimum & flore
corporis præcellentem in mon-
strum & vivam calvariam defor-
mavit; nec satis ad animum admi-
sisti: per tuummet sanguinem DEUS
sæviit, ut te sanaret, & noluisti: re-
petit etiamnum, quod suum est, ac
compensatione nimis clemente auf-
ferre pergit, quod aliàs tuum, &
tibi charissimum est; quid? an præ-
dium unicum tanti tibi est, ut libe-
ris carere, quàm illo malis? pace
tuâ dixerò, meliorem & æquiorem
illis patrem opto: quid ages, si te
quoque, totamque familiam tuam,
imò nostram de numero viventi-
um, de terra evellat DEUS, ut tuâ
culpâ nullus Semptensium sit super?
An non ille Dominus, vitæ mortis-
que arbiter? cujus tunc opes erunt,
quas tam avidè congregâsti, imò
rapuisti? an fortè, mi frater, evi-
dentiùs flagelli cælitùs immissi ar-
gumentum requiris ad tui expu-
gnationem? dabo, si petis, & re-
cipis:

cipis: Nôsti, Udalricum tuum (pu-
pillam oculi tui) à sancto illo Au-
gustano Præsule fonte sacro ablu-
tum; nôsti præterea, omnes quoti-
dianum DEI servus & sanctus exi-
mius, olim adhuc puer ductâ, ut so-
lebat, benedictis in morem dex-
terâ signavit, gravibus morbis li-
beratos diutissimè fuisse superstites
cujus rei, si etiamnum dubitas, me
ipsam sanè luculentissimam testem
habes: tempestate illâ, quâ Udal-
ricus tum adhuc juvenis in celebri
Asceterio ad S. Gallum agebat, forte
ipsum conveneram, ægra tunc ex
immani dolore capitis: Dentes
mibi ex salsa defluxione jam plures
exciderant, reliqui in statione sua
minùs firmi nutabant; periculum
erat, ut semel luxatâ alicubi & ef-
fractâ sepe & ipsi sequerentur: Ro-
gavi pium cognatum meum jam
tunc omnium opinione sanctum,
ut miserabilis cognatæ suæ in suis
ad DEUM precibus meminisse vel-
let;

*S. Udalrici
Miraculum
dentium.*

let; Audita sum, & plus, quàm liberaliter condixit: vatem experta sum: vade (ajebat modestè & virginè) vade, charissima consanguinea mea, plena bonæ spei; in tuam, unde venisti, Bavariam proficiscere; fide jubeo pro te, certò ibi convalesces, nec deinceps doleris ex dentibus: dictum factum: revisi Bavariam; & ecce! dolor capitis totus quantus evanuit, licet pertinacissimus, & juratus non cedere, ac, quod supra omnem naturæ conatum, artisque medicæ diligentiam esse videtur, mihi jam tunc adultæ novi continuò dentes succrevère, & malæ inermes, & exspoliatæ novo instaurari ebore cœperunt; quod mihi, ut ad propositum redeam, evidentissimi argumenti locò est, filium tuum Udalricum, Corculum tuum, heri tam formosum, eodem prorsus beneficio & favore gravisurum hactenus fuisse, nisi in innocente filiolo nocens pater

124 *Resipiscencia Adalberonis: Ingens D.*
ter, iusto DEI iudicio plecteretur:
quare, si me audis, & saluum filium
tuum, unice dilectum cupis, uti &
te ipsum, redde, obsecro, DEO,
quod DEI est, ut retineas, quod
tuum est: age, quod agis, Adal-
bero, restituto Ahaimensi vico, sa-
lutē contabescentis filii, tuam verò
pacem, quietem, & conscientiam
redime: Sanctè tibi polliceor, Pa-
tronum D. Sebastianum senties,
filium verò tuum certò lucraberis.
Et hæc quidem Wilibirgis oratio
erat, quam veram fuisse luculentè
Miraculi fides ostendit.

§. II.

RESIPISCENTIA ET SA-
TISFACTIO ADALBERONIS,
INGENS MIRACULUM A D. SE-
BASTIANO EBERSPERGÆ IN
UDALRICO FILIO PA-
TRATUM.

HAbent hoc boni animi, qui ex-
rore magis, quàm pravitate
indu-

inducti quandoque peccant, ut sce-
lus suum non pertinaciter, nec diu
ament, sed eo cognito citò resipi-
scent. Hos inter Adálbero nume-
retur, qui monitricem Sororem non
aspernatus facti mox pænitens, stre-
nuè, quæ ipsa fieri iusserat, præsti-
tit. Primum erat, meliorem men-
tem induere, & templo de abstra-
cto Vico satisfacere, alterum sin-
gulari dono præteritam injuriam
emendare. Subinde Superos jam
meliores experturus Adálbero cha-
rum pignus Udalricum filiolum
pater ipse propriis manibus in tem-
plum deportat, aræ D. Sebastiani
imponit, & caput dulcis pusionis
secundo triginta aureorum mu-
nere redimit, insuper vover, si filius
pristinæ formæ & sanitati ope Divi
restituatur, se auctorem futurum, ut
Sebastianus in solenni Dedicatione
templi in primarium Ecclesiæ & to-
tius Semptanæ Familiæ Patronum
eligatur, præterea in debitam gra-
tia.

R II

11

*Primum
Miraculum
S. Sebastiani
Ebersperga.*

tiarum actionem illud triginta An
reorum pensum singulis annis, quo
ad viveret, novâ semper largitione
repetiturum. Tum verò videtur
fuit jucundum imprimis & illustre
Miraculum, ac verè magnum, quod
Divi Sebastiani ope, si non pri
mum, certè præ reliquis memorabi
bile Eberspergæ patratum est. De
bebat fortè templum Divo Indige
ab Eberhardo Comite excitatum
prodigiis priùs è Cælo dedicati
quàm cunctante, uti supra dictum
est, Episcopo solennibus Ecclesiasti
cæ ritibus ac Cærimoniis illud conse
craretur in terris. Verùm quibus
moror impertitæ sanitatis enarra
tionem? Rediêre ad pium votum
abstersâ molestâ tabe illico ægra
filiolo vires, sensim etiam vernan
amabilis rursus forma cœpit, ting
genæ amœnâ & verecundâ purpu
râ, frons explicari, redire color
succus in totum corpus. Quanta
id solatio mœsti patris & confan
guinea

guinez domûs lætitiâ acciderit, penes Lectorem iudicium esto, qui non ignorat, magna quandoque gaudia facilius cogitari, quàm scribi. Illud omninò certum, Udalricum ab eo tempore magnis animi, corporisque dotibus, ingenij & indolis ornamentis usque adeò effloruisse, ut reliquos fratres pace & bello, consilio & manu, virtute & felicitate multum antecelluerit.

Hoc porrò tam insigni miraculo Deus ter Opt. Max. nisi fallor, testatum omnibus esse voluit, quàm gratum sibi obsequium Eberhardi, de quo paulò antè memini, fuerit, qui novum divino cultui templum extruxerat eo in loco, cui tot vatum præfagia, ac divinæ voluntatis testimonia prolusere. Hinc ansam & æstimationem pij sumant peregrini oportet, qui hortarico Religionè, comite pietate, quotannis explicatis signis, volantibus vexillis, accensis cereis propitium hîc loci

I Seba-

Sebastianum invisunt, credantur
 non gratis abs se Divum illum
 quin ultrò in vota miserorum,
 quis maximè temporibus, cum
 bi gliscunt, beneficis Sanctus
 affectu, toties demonstrato,
 pendeat.

§. III.

OBITUS ADALBERO
 NIS I. EIUSQUE SORORIS
 WILIBIRGIS. ET CONJUGIS
 LEUCKARDIS.

*Mors Adal-
 beronis, Leu-
 ckardis &
 Wilibirgi.*

ANnus à Christo nato agebat
 Nongentesimus Sexagesimus
 Nonus, funestus ille, & multis
 ptensum fatalis: obiit quippe
 em suum Adalbero I. Familiae
 put tertio Idus Septembris die
 Protho & Hyacintho sacrâ, vir
 niorem apud posteros famam
 riturus, nisi avaritiâ aliquant
 corruptus, rei familiaris augm
 studiosior fuisset, quam divina

hanc tamen labem & suamet pœnitentiã & charissimorum liberorum luctuosã mortē satis expiãle videri possit.

Post Adalberonem non magno interjecto spatio obiit Leuckardis ejus Conjux: III. Calendas Novembris. Anno uno, hoc est, partæ Salutis Nongentesimo Sexagesimo Octavo ipsi Calendis Januariis prævit Wiliburgis Adalberonis Soror, Virgo spectatæ innocentie & consummatæ Virtutis, cui suum quoque Suffragium addidit senectus integerrima: Ad ultimum namq; Lilijsui amans, Virgo mansit viro incognita, hominum fugitans, solitudinis studiosa Sponsum alium, præter Christum admisit nullum. fortè Eberhardus frater ejus natu major, Sorori quàm simillimus, exemplo illam movit, qui & ipse totã vitã cælebs, virtutes quæ in liberos post se relinquere maluit. Omnium horum corpora Frisingæ deposita, &

I 3 justis

Laus vWiliburgis.

130 *Udalr. Com. ob sanitatē recep. in S.*
justis parentalibus honorata
Udalrico successore, expectantib
dem supremam tubam, quæ fr
ctos ex tumulis ad stricti judicis
bunal tempore suo citatura est.

CAPUT V.
GESTA SUB UDA
RICO I. ADALBERONIS
FILIO, SEMPTENSIUM COMITIS
ORDINE REGIMINIS
QUINTO.

§. I.

UDALRICI COMITIS
OB RESTITUTAM SANCTI
TEM, IN S. SEBASTIANUM GE
TITUDO, EIUSDEMQUE CO
 Ducis CARINTHIÆ SORORI
MATRIMONIUM.

Numerosæ, uti dictum, p
lis Adalbero parens est
sed DEO suas decimas
gente in pœnam avaritiæ, brevi ter